

SISÄLLYS

Saatesanat.....	3
Yhteystietoja.....	4
Tärkeitä päivämääriä.....	5

FORMATIIVINEN ELI OPPIMISTA TUKEVA JA EDISTÄVÄ ARVIOINTI

Formatiivinen arviointi.....	6
Laaja-alaisen osaamisen ja monialaisten oppimis- kokonaisuuksien arviointi.....	8
Oppiainerajat ylittävät oppimiskokonaisuudet.....	12
Itsearviointi.....	14
Vertaispalaute.....	16
Pari- ja ryhmätyöskentelyn arviointi.....	17
Oppimis- tai arviointikeskustelun suunnittelu ja toteutus.....	18
Työskentelytaitojen arviointi.....	20
Käyttäytymisen arviointi.....	22
Arvioinnin suunnittelu, toteutus ja dokumentointi.....	24

SUMMATIIVINEN ELI OSAAMISEN ARVIOINTI

Summatiivinen arviointi.....	32
Osaamisen arviointi lukukauden, lukuvuoden ja opintojen päättyessä.....	34
Monipuolinen arviointi.....	38
Osaamisen näytöt.....	42
Oppilaan osaamiskartta.....	58

KOULUN JA OPETTAJIEN YHTEINEN ARVIOINTITYÖ

Koulun yhteisen arviointityön suunnittelu ja opettajan oman arviointityön suunnittelu.....	60
Koulun arviointikulttuurin kehittäminen.....	62
Lukuvuoden toimintakalenteri.....	64
Arviointisanasto.....	68

SAATESANAT

Arvioinnin suunnittelu- ja muistikirja on uudenvuodenlainen apuväline peruskoulun ja lukion opettajille. Kirja auttaa suunnittelemaan arviointia ja arvioimaan monipuolisesti. Teos kulkee helposti mukana koulutyön eri tilanteissa ja auttaa kirjaamaan arviointiin liittyviä tapahtumia.

Kirjassa on osat oppimista tukevan ja edistävän (formatiivisen) arvioinnin sekä osaamisen (summatiivisen) arvioinnin suunnittelulle, toteutukselle ja dokumentoinnille. Tietolaatikoissa tiivistetään keskeiset arvioinnin periaatteet ja toimintatavat. Muistiinpanoaukeamien apukysymykset ohjaavat pohtimaan muun muassa arvioinnin kohteita, tapoja ja ajoitusta.

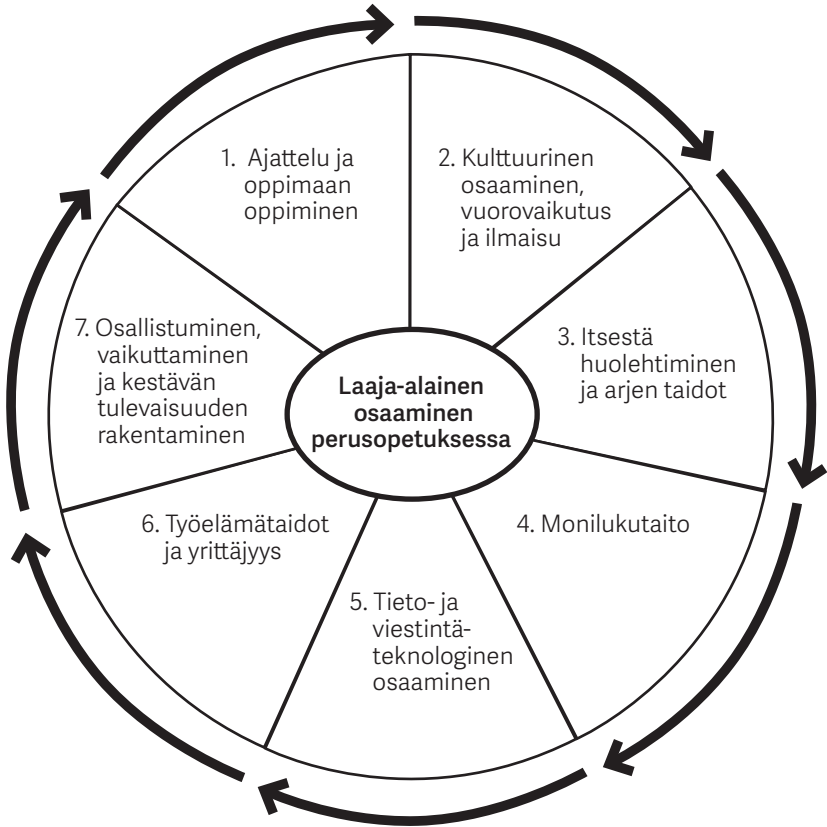
Suunnittelu- ja muistikirja toimii myös opettajien yhteissuunnittelun tukena ja koulun arviointikulttuurin kehittämisen työvälineenä. Suosittelemme käyttämään tämän suunnittelu- ja muistikirjan rinnalla *Arvioinnin työvälinettä* (PS-kustannus), joka koostuu korteista ja suunnittelupohjista. Se on tarkoitettu sekä opettajien että eri-ikäisten oppilaiden käyttöön.

Tässä kirjassa käytetään tekstin sujuvuuden vuoksi sanaa oppilas niin perusopetuksen kuin lukiokoulutuksenkin oppijoista. Vaikka tämä suunnittelu- ja muistikirja on tarkoitettu muistiinpanojen tekemiseen eikä siten ole julkisuuslain (621/1999) mukainen asiakirja, ole erityisen huolellinen tehdessäsi listoja omista opetusryhmistäsi.

Najat Ouakrim-Soivio ja Anne Rongas

AUTA MEITÄ KEHITTÄMÄÄN ARVIOINNIN SUUNNITTELU- JA MUISTIKIRJAA!
ANNA PALAUTETTA: WWW.PS-KUSTANNUS.FI/KYSELY/ARVIOINTI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN PERUSOPETUKSESSA

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN LUKIOSSA

Hyvinvointiosaaminen

- huolenpito itsestä ja muista
- omien vahvuuksien tunnistaminen ja käyttäminen sekä identiteetin rakentaminen
- sinnikkyys muutosten ja yllätysten maailmassa

Tavoitteina

- hyvä yleissivistys
- kestävä tulevaisuuden rakentaminen
- vahvat jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiudet

Globaali- ja kulttuuriosaaminen

- kansainvälisyysvalmiudet ja maailmankansalaisen asenne
- suomalaisen, eurooppalaisen ja globaalin kulttuuriperinnön tuntemus sekä kulttuurisen moninaisuuden ymmärtäminen
- eettinen toimijuus globaalissa media- ja teknologiamaailmassa

Vuorovaikutusosaaminen

- tunne- ja empatiataidot
- sosiaaliset taidot, yhteistyökyky ja yhdessä oppimisen taidot
- kielitietoisuus ja rakentavan viestinnän taito

Hyvä, tasa- painoinen ja sivistynyt ihminen

Eettisyys ja ympäristö- osaaminen

- arvolähtöinen ja eettinen toiminta yhteiseksi hyväksi
- luonnon monimuotoisuuden arvostaminen ja tutkimustietoon perustuva ilmasto-osaaminen
- kiertotalouden ymmärtäminen ja kestävä kuluttajuus

Monitieteinen ja luova osaaminen

- uteliaisuus ja motivaatio oppia sekä etsiä merkityksiä ja yhdistellä asioita uudella tavalla tavoilla
- oppimisen säätely, lähdekriittisyys ja jatkuva oppimistaitojen kehittäminen
- monilukutaito digiajassa

Yhteiskunnallinen osaaminen

- demokratiataidot, vaikuttamisen turvallisen, oikeudenmukaisen ja kestävä tulevaisuuden puolesta
- osaamisen käyttäminen sekä omaksi että yhteiskunnan hyväksi
- uudistumiskyky, työelämävalmiudet ja yrittäjämäinen asenne

KOULUN YHTEISEN ARVIOINTITYÖN SUUNNITTELU JA OPETTAJAN OMAN ARVIOINTITYÖN SUUNNITTELU

